

HOE KUNNEN WE DE VEILIGHEID VERBETEREN?
Wijkpanel Staart Veilig

PBW Staart

Sociaal Geografisch Bureau
gemeente Dordrecht

drs. J.M.A. Schalk
drs. R.D.J. Scheelbeek

Januari 2005

Colofon

opdrachtgever: PBW Staart
tekst: Sociaal Geografisch Bureau
foto: Ad Molendijk, Jan Wind
drukwerk: Stadsdrukkerij
informatie: Gemeente Dordrecht
Sociaal Geografisch Bureau (SGB)
Postbus 8
3300 AA DORDRECHT
telefoon: 078-6396465
www.sociaalgeografischbureau.nl

Het overnemen van delen van de tekst is toegestaan onder voorwaarde van duidelijke bronvermelding.

INHOUD

0. SAMENVATTING

1. INLEIDING	1
1.1 Aanleiding en doel	1
1.2 Opzet en uitvoering van het onderzoek	1
2. RESULTATEN WIJKPANEL STAART VEILIG	3
2.1 Veiligheid in de wijk	3
2.2 Slachtofferschap	4
2.3 Overlast	5
2.4 Verkeersveiligheid	9
2.5 Industrie	10
2.6 Bekendheid met en oordeel over politie in de wijk	13
2.7 Inzetbaarheid stadswachten	15
2.8 Bekendheid met veiligheidsmaatregelen	16
2.9 Eigen bijdrage	19
3. ALGEMENE VRAGEN OVER DE LEEFSITUATIE	21

Bijlagen

1. Vragenlijst Wijkpanel Staart Veilig
2. Gedetailleerde informatie rapportcijfers

0. SAMENVATTING WIJKPANEL STAART VEILIG

Inleiding

Hierbij treft u het verslag van het wijkpanel Staart over het thema veiligheid. Het Sociaal Geografisch Bureau heeft dit wijkpanelonderzoek uitgevoerd op verzoek van het wijkbeheer Staart. Met het wijkpanel kunnen ontwikkelingen in de wijk worden gemonitord en wordt ingegaan op een actueel thema. In dit geval het thema veiligheid. In het najaar van 2004 zijn 651 bewoners van de Staart benaderd om mee te doen aan dit tweede wijkpanel Staart. 212 inwoners vulden de vragenlijst in. De uitkomsten van het onderzoek zijn eind november besproken met een aantal wijkbewoners in een Focusgroep.

In deze samenvatting zijn de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek bijeengebracht.

Veiligheid in de wijk

De meerderheid van de Staartenaren voelt zich veilig in de eigen buurt. Iets meer dan een derde deel van de bewoners voelt zich wel eens onveilig. Dit gevoel van onveiligheid wordt met name veroorzaakt door de aanwezigheid van hangjongeren, de angst voor inbraken en verkeersonveiligheid. Een aantal bewoners ziet meer toezicht en controle door surveillerende politieagenten en/of stadswachten als dé oplossing voor de problemen.

Slachtofferschap

Het overgrote deel van de bewoners van de Staart is in het afgelopen jaar geen enkele keer slachtoffer geworden van een misdrijf. De eerder bij ruim een derde deel van de bewoners geconstateerde gevoelens van onveiligheid kunnen dan ook slechts gedeeltelijk uit het vóórkomen van misdrijven verklaard worden. Eén op de zeven bewoners is wél slachtoffer geworden van een misdrijf. Dit betreft meestal beschadiging van en/of diefstal uit auto's en inbraak in huis, berging of schuur. De meeste slachtoffers hebben hiervan aangifte gedaan bij de politie.

Overlast

Overlast wordt op de Staart met name veroorzaakt door de aanwezigheid van groepen jongeren, geluidsoverlast, rommel op straat en verkeersoerlast. Net als met betrekking tot de veiligheid ziet ook hier een aantal bewoners meer toezicht en controle door surveillerende politieagenten en/of stadswachten als dé oplossing voor overlast.

Verkeersveiligheid

Ruim de helft van de bewoners is tevreden over de verkeersveiligheid op de Staart. Bijna twee op de tien bewoners vinden de verkeersveiligheid echter (zeer) slecht. Vooral te hard rijdende auto's en brommers vormen een bedreiging. Verder noemen de bewoners onduidelijke kruisingen en andere onoverzichtelijke punten, verkeersdrempels en het negeren van rode stoplichten. De verkeersveiligheid zou

volgens de bewoners verbeterd kunnen worden door meer controle op snelheidsovertredingen, hogere boetes, het verwijderen, verplaatsen of vervangen van verkeersdrempels en het plaatsen van meer zaken als verkeersborden, stoplichten, etc.

Industrie

Ongeveer de helft van de bewoners maakt zich wel eens zorgen over de eigen veiligheid met betrekking tot de bedrijven op de Staart. Zij zijn met name bang voor ongelukken bij en/of aanslagen op de fabriek van Du Pont. De voorlichting over de werkzaamheden bij bedrijven op de Staart is volgens bijna de helft van de bewoners (zeer) goed. Twee op de tien bewoners vinden de voorlichting daarentegen (zeer) slecht. Er is vooral behoefte aan meer voorlichtingsmateriaal als folders, nieuwsbrieven en artikelen in de Staartenaar. Daarnaast zou een aantal bewoners het zeer op prijs stellen wanneer er door grote bedrijven meer rondleidingen, open avonden en voorlichtingsavonden georganiseerd zouden worden. Over de bereikbaarheid van de Staart voor hulpdiensten in geval van calamiteiten tot slot maakt driekwart van de bewoners zich nooit zorgen. Een kwart doet dit wel eens. De bereikbaarheid zou volgens de bewoners het best verbeterd kunnen worden door het creëren van een extra toegangsweg tot de Staart en het nemen van extra verkeersmaatregelen.

Bekendheid met en oordeel over politie in de wijk

De bekendheid onder de bewoners met het algemene telefoonnummer van de politie is aanzienlijk. Desondanks is toch nog een kwart van de bewoners niet van dit nummer op de hoogte. Met de mogelijkheid om door iemand van de politiepost teruggebeld te worden zijn minder bewoners bekend. Ruim zes op de tien bewoners weten hier niet vanaf. Over de aanwezigheid van de politie op de Staart zijn de meeste bewoners tevreden noch ontevreden. Iets minder dan vier op de tien bewoners zijn hier (zeer) tevreden over, twee op de tien bewoners zijn daarentegen (zeer) ontevreden. Bijna vier op de tien bewoners hebben in de afgelopen 12 maanden wel eens contact gehad met de politie in de wijk. Het grootste deel van hen was tevreden over dit contact. Volgens minder tevreden bewoners zou de houding van de politieagenten wel wat aangenamer kunnen, zouden zij beter naar bewoners moeten luisteren en ook vaker daadwerkelijk actie moeten ondernemen.

Inzetbaarheid stadswachten

Met uitzondering van de activiteit 'voorlichting geven' vinden de bewoners van de Staart eigenlijk alle activiteiten van de stadswachten even belangrijk. Alleen aan het geven van voorlichting hechten de bewoners duidelijk minder belang. De aanwezigheid van de stadswachten zou volgens de bewoners vooral vergroot moeten worden in het Noorderkwartier, bij het Rivierenplein en de Tjongerstraat, langs het Wantij, in de buurt van scholen en in parken en plantsoenen. Vooral in de avonduren en voor en na schooltijd is op deze locaties behoefte aan meer toezicht.

Bekendheid met veiligheidsmaatregelen

De bekendheid met diverse informatiebronnen en -kanalen laat onder de bewoners van de Staart op diverse punten nog te wensen over. Met de folder 'Durft u vanavond

thuis te komen?’ van het Meld- en Adviespunt Huiselijk Geweld, met het Meldpunt Misdaad Anoniem en met de Wijklijn is minder dan de helft van de bewoners bekend. Van zowel de meterkastkaart ‘En als òns nou eens een ramp overkomt?’ als de Politiewijzer zijn ruim vier op de tien bewoners niet op de hoogte, terwijl ruim een derde deel van de bewoners het Politiekeurmerk Veilig Wonen niet kent.

Eigen bijdrage

Driekwart van de bewoners van de Staart zet zich niet actief in voor de veiligheid in de eigen wijk. Een kwart van de bewoners doet dit wel. Zij proberen zoveel mogelijk sociale controle uit te oefenen, spreken mensen aan op ongewenst gedrag en nemen contact op met de politie in geval van calamiteiten. Een derde deel van de bewoners heeft wel eens iemand aangesproken op gedrag dat zou kunnen leiden tot gevoelens van onveiligheid. Dit leidde ongeveer net zo vaak tot positieve als tot negatieve reacties van de aangesprokenen. Bij eveneens een derde deel van de bewoners is het wel eens voorgekomen dat zij iemand niet aan durfden te spreken op bepaalde gedragingen uit angst voor de mogelijke gevolgen hiervan. Dit was vooral bij ruzies, agressief gedrag en intimidaties het geval. Tot slot staat tweederde deel van de bewoners positief tegenover de mogelijkheid tot buurtbemiddeling bij conflicten tussen buurtbewoners. Eén op de tien bewoners staat hier negatief tegenover. Bezwaren en bedenkingen die men heeft zijn het feit dat buurtbemiddeling geen zin zou hebben, angst voor escalatie en het feit dat buurtbemiddeling te weinig gezag zou uitstralen.

Algemene vragen over de leefsituatie

Net als bij het voorgaande wijkpanel woont meer dan de helft van de bewoners die aan het wijkpanel deelnamen langer dan 10 jaar op de Staart. Gemiddeld genomen vindt 53% van de bewoners dat de Staart als buurt in het afgelopen jaar gelijk gebleven is. Vooruitgang is er volgens 17%, achteruitgang volgens 24%.

Ten opzichte van de vorige meting zien we een toename van de waardering van bewoners voor zowel hun woning als de woonomgeving, de voorzieningen, de leefbaarheid, de veiligheid en de sfeer in de buurt. Met uitzondering van de waardering voor de voorzieningen in de buurt ligt de waardering van de Staartenaren nu op het Dordtse gemiddelde.

In totaal 4% van de bewoners is zeker van plan om het komende jaar actief te zijn om de eigen buurt te verbeteren. 7% van de bewoners zet zich hier al actief voor in. Bewoners die zich actief (gaan) inzetten kiezen vooral voor een schonere of fleurige buurt en een veilige wijk.

‘Voorzieningen in de wijk’ is het onderwerp dat door de bewoners het meest genoemd wordt als onderwerp voor een volgend wijkpanel. Verder noemen zij (opnieuw) ‘veiligheid’, ‘een schone, nette en goed onderhouden buurt’ ‘natuur en milieu’, ‘infrastructuur’ en ‘sociale samenhang in de buurt’.

Oplossingen van de Focusgroep

De uitkomsten van het tweede wijkpanel Staart zijn eind november 2004 besproken met een focusgroep van bewoners en deskundigen. Uit de resultaten van de enquête onder de bewoners kwam een viertal onderwerpen prominent naar voren. Met de deelnemers aan de focusgroep zijn we dieper ingegaan op deze onderwerpen, de oorzaken hiervan en de mogelijke oplossingen. Aan de focusgroep hebben in totaal

vier bewoners deelgenomen; twee bewoners van Staart-West en twee bewoners van Staart-Oost. Verder namen drie deskundigen hieraan deel.

De volgende onderwerpen zijn in de focusgroep besproken:

1. Hoe merken bewoners dat de veiligheid in de buurt is verbeterd?
2. Hoe valt overlast van hangjongeren tegen te gaan?
3. Hoe kan de verkeersveiligheid op de Staart verbeterd worden?
4. Op welke manier kun je het best informatie over veiligheid organiseren?

Werkwijze

De deelnemers aan de focusgroep kregen per onderwerp allereerst de mogelijkheid om de (naar hun mening) belangrijkste punten te noemen en suggesties te doen voor verbetering. Deze punten en suggesties werden vervolgens door de voorzitter van de avond opgeschreven op een flap-over, waarna de deelnemers hun suggesties eventueel nog verder toe konden lichten. Per onderwerp werden ca. 10 punten/suggesties opgeschreven. De financiële haalbaarheid van de suggesties is in dit stadium buiten beschouwing gelaten en zal in een later stadium nog nadrukkelijk gezien moeten worden. Tot slot mochten de deelnemers stemmen over de ingebrachte punten/suggesties.

In deze samenvatting gaan we per onderwerp in op de punten en/of suggesties die de meeste stemmen kregen.

Sterke punten met betrekking tot veiligheid op de Staart

De deelnemers aan de focusgroep hebben gekozen voor drie punten waarop de veiligheid op de Staart volgens hen in het afgelopen jaar/ de afgelopen jaren is verbeterd:

1. De plaatsing van de verlichting langs het Wantij

De plaatsing van verlichting langs het pad aan het Wantij heeft het gevoel van veiligheid onder de bewoners, met name tijdens de avonduren, duidelijk verbeterd. De verlichting maakt dat het pad na zonsondergang beter overzichtelijk blijft en vormt een preventie tegen rondhangende duistere figuren.

2. Opknappen woning en woonomgeving

In de laatste jaren zijn veel woningen op de Staart opgeknapt. Ook de woonomgeving (o.a. het onderhoud van groenvoorzieningen) is er duidelijk op vooruit gegaan. Dergelijke opknapwerkzaamheden geven de wijk niet alleen een beter aanzicht, maar zorgen ook voor een groter gevoel van veiligheid.

3. Jongeren zijn ouder geworden

Veel jongeren die in voorgaande jaren nog wel eens problemen in de wijk veroorzaakten (en daarmee bijdroegen aan gevoelens van onveiligheid) zijn inmiddels ouder en wijzer geworden. Met de nieuwe jongeren hebben de deelnemers aan de focusgroep overwegend goede ervaringen.

Overlast hangjongeren

De deelnemers aan de focusgroep verbazen zich enigszins over het grote aandeel bewoners uit de wijk dat aangeeft overlast te ondervinden van hangjongeren. Zijzelf hebben hier over het algemeen niet zo heel veel last van.

Volgens de aanwezige wijkagent kunnen drie categorieën hangjongeren¹ onderscheiden worden, te weten (in oplopende volgorde van zwaarte);

- hinderlijke hangjongeren,
- overlastgevende hangjongeren en
- criminele hangjongeren.

De Staart kent eigenlijk twee groepen hangjongeren; één in Staart-Oost en één in Staart-West. Beide groepen vallen volgens de wijkagent overwegend onder de lichte categorie 'hinderlijk'. Zij houden zich niet echt op op vaste plaatsen, maar zwerven een beetje door de wijk. In Staart-Oost zijn zij wel vaak te vinden op en rond het Rivierenplein.

De overlast die de jongeren veroorzaken bestaat vooral uit:

- het schenden van privacy in de buurt,
- het maken van (teveel) herrie,
- het maken van rotzooi en
- vandalisme/vernielingen.

De deelnemers aan de focusgroep noemen een aantal suggesties om overlast van jongeren tegen te gaan;

1. Kijken bij de heg

Hangjongeren vinden het vervelend wanneer er naar ze gekeken wordt. Een suggestie om overlast in de buurt tegen te gaan is dan ook het 'kijken bij de heg'. Wanneer jongeren zich bekeken voelen, zullen zij geneigd zijn naar een andere plek uit te wijken.

2. Jongeren aanspreken op hun gedrag/de dialoog aangaan

Een tweede suggestie om overlast door hangjongeren tegen te gaan is het aanspreken van jongeren op hun gedrag. Hierbij is het zaak om de jongeren op een zo neutraal mogelijke manier te benaderen en de dialoog met ze aan te gaan. Vraag de jongeren naar het wat, hoe en waarom van hun daden en probeer wederzijds begrip te kweken.

3. Weten WIE het zijn

Wanneer jongeren bekend zijn in de buurt, zullen zij niet zo snel overlast veroorzaken, omdat zij hier later op aangesproken kunnen worden. Overlast kan zodoende tegengegaan worden door de jongeren uit de anonimiteit te halen.

---

¹ Deze drie groepstypen zijn gebaseerd op Beke, Ferwerda en Van Wijk (2000): *Jeugdcriminaliteit in groepsverband ontrafeld. tussen rondhangen en bendevoorming*, Amsterdam

4. Vaste contactpersoon/ vertrouwenspersoon

Wanneer jongeren een vaste contactpersoon of vertrouwenspersoon hebben, kunnen zij beter in de gaten gehouden worden. Problemen kunnen sneller gesignaleerd worden en hier kan sneller wat aan gedaan worden. Ook dit werkt remmend op de mate van overlast.

Als er meer geld voor de Staart beschikbaar zou komen om problemen als overlast door jongeren tegen te gaan, op welke manier zou dit geld dan besteed moeten worden? We hebben de bewoners de volgende drie mogelijkheden voorgelegd:

- Meer politie/stadswachten
- Meer opbouwwerk
- Bewoners besteden het geld zelf

De deelnemers aan de focusgroep voelen het meest voor meer opbouwwerk en het zelf besteden van het geld. In het laatste geval denken zij dan vooral aan zorgen voor meer en betere verlichting en maatregelen in de sfeer van de inbraakpreventie. Meer politie en/of stadswachten heeft wat minder prioriteit.

Verkeers(on)veiligheid

De deelnemers aan de focusgroep kozen voor twee aandachtspunten met betrekking tot de verkeersveiligheid:

1. De verkeerssituatie ter hoogte van supermarkt 'Super de Boer'

Uit de resultaten van de enquête onder de bewoners van de Staart komt naar voren dat zij het verkeerspunt bij supermarkt 'Super de Boer' in Staart-West als zeer onduidelijk en onoverzichtelijk ervaren. De deelnemers aan de focusgroep beamen dit. Vooral wanneer automobilisten het parkeerterrein voor de supermarkt verlaten ontstaan nogal eens gevaarlijke situaties. Zo moeten automobilisten op het fietspad staan om het verkeerspunt te kunnen overzien, worden de aanwezige eenrichtingsstraten vaak aan de verkeerde kant ingereden en ontstaan gevaarlijke situaties met overstekende voetgangers.

De oplossing voor dit probleem ligt volgens de deelnemers aan de focusgroep voornamelijk in het treffen van aanvullende verkeersmaatregelen en meer controle op overtredingen.

2. Scooters en brommers

Als tweede aandachtspunt met betrekking tot de verkeersveiligheid op de Staart kiezen de deelnemers aan de focusgroep voor het probleem van de scooter- en brommerrijders. Op de Staart wordt met brommers en scooters regelmatig veel te hard gereden. Brommer- en scooterrijders houden zich bovendien vaak niet aan de verkeersregels, waardoor regelmatig gevaarlijke situaties ontstaan.

De oplossing voor dit probleem ligt volgens de deelnemers aan de focusgroep vooral in het meer surveilleren door politie en stadswachten. Ook de invoering van de kentekenplicht voor brommers en scooters per september 2005, waardoor alle scooters en brommers net als auto's op naam van één persoon gesteld worden, kan een bijdrage aan de oplossing van dit probleem leveren.

Informatievoorziening veiligheidsmaatregelen

Het laatste punt dat in de focusgroep besproken is, betreft de informatievoorziening over veiligheid op de Staart. Uit de resultaten van de enquête onder de bewoners bleek dat veel bewoners met diverse informatiebronnen niet bekend zijn. De deelnemers aan de focusgroep zijn van mening dat dit zeker een punt van aandacht is. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat informatiemateriaal met betrekking tot veiligheidsmaatregelen beter en bij meer bewoners bekend raakt? De deelnemers aan de focusgroep dragen een aantal suggesties aan:

- Vaker verspreiden en aanvullen van 'De Staartwijzer'
- Vaker verstrekken van de 'Bodemkwaliteitskaart'
- Huis aan huis folderen
- Meer berichtgeving in De Staartenaar
- Meer informatie via internet
- Meer informatie via Radio Rijnmond / RTV Dordrecht
- GSM-melding bij rampen
- Presentaties / feestjes / Staart Doe-dagen / wijkmarkten / open dagen

De deelnemers aan de focusgroep benadrukken dat het erg belangrijk is om de informatie op een leuke manier aan de bewoners te brengen. Het is zaak het belang van de bewoners te raken, alleen dan kan de informatie op effectieve wijze overgebracht worden. Per doel en doelgroep moet dan ook gekeken worden wat de beste methode is. Bewoners moeten uitgenodigd worden voor activiteiten die zij aantrekkelijk vinden. De meest effectieve methode lijkt daarbij de *'een praatje en een plaatje'* methode, waarbij mensen afkomen op een activiteit die ze leuk lijkt en tegelijkertijd nuttige informatie meekrijgen.

De deelnemers benadrukken tot slot ook het belang van het combineren van diverse vormen van informatieverstrekking. Door het combineren van diverse vormen wordt het maximale effect bereikt. Hierbij gaan zij uit van het principe dat het geheel meer is dan de som der delen. Door verschillende vormen van informatieverstrekking te combineren wordt meer bereikt.

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Voor u ligt de tweede rapportage van het wijkpanel Staart, met als thema veiligheid in de wijk. Het doel van het wijkpanel is om het oordeel, de wensen en behoeften van 'de gemiddelde' wijkbewoner in beeld te brengen. Met de resultaten van het onderzoek wordt gewerkt aan het oplossen van knelpunten en het verbeteren van de wijk. De resultaten van het wijkpanel zijn besproken met het WijkMT en een Focusgroep van bewoners die aangegeven hebben over het onderwerp mee te willen praten. Het wijkpanelonderzoek wordt uitgevoerd door het Sociaal Geografisch Bureau van de gemeente Dordrecht in opdracht van het Programma Bureau Wijken, Staart.

1.2 Opzet en uitvoering van het onderzoek

Opzet onderzoek

Een wijkpanel zal regelmatig benaderd worden met vragen over het wonen en leven in de wijk in het algemeen. Per keer zijn er themagerichte vragen over een programmadoelstelling of actueel onderwerp. De schriftelijke vragenlijst wordt uitgezet onder de panelleden, die verhoudingsgewijs gespreid zijn over de wijk. De uitkomsten van het tweede wijkpanel over veiligheid zijn in dit rapport opgenomen.

Respons en meetinstrument

Het tweede onderzoek in het kader van het wijkpanel is in het najaar van 2004 gehouden onder 651 inwoners van de Staart. Bij deze tweede meting hebben 212 inwoners deelgenomen aan het wijkpanel, een respons van 33%.

De 212 inwoners die deelgenomen hebben aan het wijkpanel betreft 8,2% van het aantal huishoudens dat op de Staart woont. Op Nederlandse schaal zou dit betekenen dat 500.000 huishoudens mee zouden doen aan onderzoek, terwijl dit in de praktijk meestal 1500-2500 personen betreft. Kleine verschillen in de mening van bewoners op Staart-Oost en Staart-West moet men niet overdrijven. Een verschil tussen 19% en 23% is statistisch niet relevant. Alleen grotere verschillen worden beschreven.

In de vragenlijst wordt gebruik gemaakt van vragen uit het onderzoek Leefbaarheid & Veiligheid. Het is de bedoeling deze vragen regelmatig te herhalen zodat inzicht ontstaat over veranderingen in de beoordeling van woning, woonomgeving etc. Deze vragen worden gerapporteerd in het onderdeel algemene vragen over de leefbaarheid (hoofdstuk 3).

Van 7 items is een oordeel gevraagd volgens een rapportcijfer. Hoe hoger het rapportcijfer, hoe hoger de tevredenheid. Er wordt gevraagd naar een rapportcijfer voor:

- De woning
- De woonomgeving
- De voorzieningen in de buurt
- De leefbaarheid in de buurt
- De veiligheid in de buurt
- De mensen in de buurt
- De sfeer in de buurt

2. RESULTATEN WIJKPANEL STAART VEILIG

2.1 Veiligheid in de wijk

In hoeverre voelen bewoners zich veilig in hun eigen buurt? Waardoor worden gevoelens van onveiligheid veroorzaakt en wat kan hier tegen gedaan worden? Zijn er verschillen tussen Staart-West en Staart-Oost wat betreft gevoelens van (on)veiligheid? Dat zijn de vragen die we in deze paragraaf zullen beantwoorden.

Bijna tweederde deel van de Staartenaren voelt zich veilig in de eigen buurt. Iets meer dan een derde deel (36%) van de bewoners voelt zich echter wel eens onveilig. Dit is een lichte stijging ten opzichte van de vorige meting in de Monitor Leefbaarheid & Veiligheid 2003 (30%). Het aandeel bewoners van de Staart dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt ligt daarmee nu iets boven het gemiddelde voor geheel Dordrecht (28%). De bewoners van Staart-West (45%) geven beduidend vaker aan zich wel eens onveilig te voelen in hun eigen buurt dan die van Staart-Oost (30%).

Tabel 1 Voelt u zich wel eens onveilig in uw eigen buurt?

	Wijk		Totaal
	Staat West	Staat Oost	
ja, vaak	8,5%	4,5%	6,2%
ja, soms	36,6%	25,0%	29,9%
nee, nooit	54,9%	70,5%	63,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

De gevoelens van onveiligheid worden onder andere veroorzaakt door aanwezigheid van groepen hangjongeren. In totaal 33 bewoners noemen dit, van wie er 7 expliciet spreken van *allochtone* hangjongeren. Ook zijn inbraak en/of diefstal (12 keer), slechte verlichting (11 keer) en de aanwezigheid van vreemde, onaangename figuren in de buurt (9 keer) genoemd. De bewoners van Staart-West geven bovendien aan zich wel eens onveilig te voelen door verkeersgedrag van zowel automobilisten als brommer- en scooterrijders (10 keer genoemd).

We hebben de bewoners ook gevraagd wáár in de buurt zij zich onveilig voelen. Het meest gegeven antwoord op deze vraag is "in (de buurt van) de eigen woning" (15 keer genoemd). Dit gevoel van onveiligheid wordt dan veroorzaakt door de aanwezigheid van hangjongeren en de angst voor inbraken. Bewoners van Staart-Oost geven vaker aan zich wel eens onveilig te voelen in of rond hun eigen woning dan de bewoners van Staart-West. Hangjongeren zijn ook de voornaamste reden voor gevoelens van onveiligheid in de buurt van schoolpleinen en voetbalkooien (7 keer genoemd). Vooral de bewoners van Staart-West voelen zich hier wel eens onveilig. Andere plaatsen die meerdere bewoners noemen zijn 'op straat' (6 keer genoemd), langs het Wantij (5 keer genoemd) en op fietspaden (4 keer genoemd). Tot slot noemen de bewoners een aantal specifieke straten en buurten waar zij zich wel eens onveilig voelen. Dit zijn vooral (straten in) het Noorderkwartier en de Merwepolder-West (allebei 10 keer genoemd).

Welke maatregelen zouden er volgens de bewoners getroffen moeten worden om de buurt veiliger te maken? Veel bewoners zien meer toezicht en controle door surveillerende politieagenten en/of stadswachten als dé oplossing voor de problemen (29 keer genoemd). Toch noemen de bewoners ook nog andere mogelijke maatregelen om de veiligheid in de buurt te vergroten. Vooral meer en betere verlichting (13 keer genoemd), verkeersmaatregelen als snelheidsbeperkingen en drempels (5 keer genoemd) en het beter bijhouden van hoogopgeschoten groen (4 keer genoemd) zouden hier volgens de bewoners aan bij kunnen dragen.

2.2 Slachtofferschap

Gevoelens van onveiligheid kunnen (mede) veroorzaakt worden door het vóórkomen van misdrijven in de buurt. In hoeverre zijn de bewoners van de Staart wel eens slachtoffer geworden van een misdrijf in hun eigen buurt? Waar zijn zij dan slachtoffer van geworden? Hebben zij hier aangifte van gedaan bij de politie? Zo nee; waarom hebben zij hier geen aangifte van gedaan? Zijn er wat dit betreft verschillen tussen Staart-Oost en Staart-West? In deze paragraaf gaan we op zoek naar de antwoorden op die vragen.

In totaal 13% van de bewoners is in de afgelopen 12 maanden wel eens slachtoffer geworden van een misdrijf in de eigen buurt. Het overgrote deel (87%) is hier geen enkele keer slachtoffer van geworden.

Tabel 2 Bent u in de afgelopen 12 maanden wel eens slachtoffer geworden van een misdrijf in uw eigen buurt?

	Wijk		Totaal
	Staat West	Staat Oost	
ja, één keer	7,5%	9,1%	8,4%
ja, meerdere keren	3,8%	5,5%	4,7%
nee, nooit	88,8%	85,5%	86,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

In de meeste gevallen betrof dit beschadiging van en/of diefstal uit auto's (13 keer genoemd). Ook inbraak in huis, berging of schuur wordt meerdere malen door de bewoners genoemd (7 keer). Bewoners van Staart-Oost geven vaker aan slachtoffer te zijn geworden van inbraak in de woning, berging of schuur dan bewoners van Staart-West.

22 van de 27 bewoners hebben aangifte gedaan bij de politie. De overige 5 bewoners hebben dit niet (in alle gevallen) gedaan. De redenen om geen aangifte te doen verschillen. Twee bewoners zijn van mening dat het geen zin heeft om aangifte te doen, omdat er toch niets aan gedaan wordt. Geringe schade was voor twee andere bewoners reden om niet naar de politie te stappen. Eén bewoner geeft tot slot aan geen aangifte gedaan te hebben uit angst voor represailles.

Tabel 3 Hebt u hiervan aangifte gedaan bij de politie? (absolute aantallen)

	Wijk		Totaal
	Staat West	Staat Oost	
ja, ik heb aangifte gedaan van dit voorval/ van alle genoemde voorvallen	8	14	22
nee, ik heb niet van alle genoemde voorvallen aangifte gedaan	0	1	1
nee, ik heb nooit aangifte gedaan	1	3	4
Totaal	9	18	27

2.3 Overlast

Naast door misdrijven kunnen gevoelens van onveiligheid ook veroorzaakt worden door het vóórkomen van diverse vormen van overlast in de buurt. In hoeverre hebben de bewoners van de Staart te kampen met overlast in hun buurt? Zijn er wat betreft het vóórkomen van overlast verschillen tussen Staart-Oost en Staart-West? Welke maatregelen zouden er volgens de bewoners getroffen moeten worden om overlast tegen te gaan? De antwoorden vindt u in deze paragraaf.

We hebben de bewoners de volgende vormen van overlast voorgelegd:

- Overlast van groepen jongeren,
- Overlast door omwonenden,
- Geluidsoverlast,
- Stankoverlast,
- Overlast van rommel op straat,
- Drugsoverlast,
- Drankoverlast en
- Verkeersoverlast.

Het overgrote deel van deze vormen van overlast is eerder al in de Monitor Leefbaarheid & Veiligheid aan de bewoners voorgelegd. We kunnen zodoende zien of er veranderingen zijn opgetreden in het voorkomen van bepaalde vormen van overlast. Waar dit het geval was, hebben wij dit aangegeven.

Overlast van groepen jongeren en omwonenden

Volgens de helft van de bewoners van de Staart komt overlast van groepen jongeren bij hen in de buurt wel eens voor. Eén op de acht bewoners is van mening dat dit zelfs vaak voorkomt. In totaal 45% van de bewoners ondervindt daarentegen (bijna) nooit overlast van groepen jongeren.

Tabel 4 Vóórkomen in de buurt van overlast van groepen jongeren

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
komt vaak voor	11,8%	14,1%	13,1%
komt soms voor	38,2%	36,4%	37,1%
komt (bijna) nooit voor	46,1%	43,4%	44,6%
weet niet/ geen mening	3,9%	6,1%	5,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Ongeveer een derde deel van de bewoners ondervindt wel eens overlast door omwonenden. Zes op de tien bewoners hebben hier (bijna) nooit last van. Bewoners van Staart-West (11%) geven iets vaker aan dat dit bij hen in de buurt vaak voor komt dan bewoners van Staart-Oost (5%).

Tabel 5 Vóórkomen in de buurt van overlast door omwonenden

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
komt vaak voor	10,8%	5,1%	7,6%
komt soms voor	21,6%	29,6%	26,2%
komt (bijna) nooit voor	60,8%	60,2%	60,5%
weet niet/ geen mening	6,8%	5,1%	5,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Milieuoverlast; geluids- en stankoverlast en overlast van rommel op straat

Iets minder dan de helft van de bewoners van de Staart ondervindt in de eigen buurt wel eens geluidsoverlast. Volgens bijna twee op de tien bewoners komt dit zelfs vaak voor. Ruim de helft van de bewoners heeft daarentegen (bijna) nooit te maken met geluidsoverlast.

Tabel 6 Vóórkomen in de buurt van geluidsoverlast

	Wijk		Totaal
	Staart-West	Staart-Oost	
komt vaak voor	18,2%	18,2%	18,2%
komt soms voor	28,6%	27,2%	27,8%
komt (bijna) nooit voor	51,9%	51,5%	51,7%
weet niet/ geen mening	1,3%	3,0%	2,3%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Vier op de tien bewoners hebben in hun eigen buurt wel eens te maken met stankoverlast. Ruim de helft van de bewoners heeft hier (bijna) nooit mee te maken. De bewoners van Staart-Oost (50%) hebben duidelijk vaker met stankoverlast te kampen dan die van Staart-West (30%).

Tabel 7 Vóórkomen in de buurt van stankoverlast

	Wijk		Totaal
	Staart-West	Staart-Oost	
komt vaak voor	6,8%	14,1%	11,0%
komt soms voor	23,3%	35,4%	30,2%
komt (bijna) nooit voor	67,1%	46,5%	55,2%
weet niet/ geen mening	2,7%	4,0%	3,5%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Rommel op straat komt volgens 57% van de bewoners wel eens voor in de buurt. Ruim vier op de tien bewoners hebben hier (bijna) nooit last van. In Staart-Oost (61%) vormt rommel op straat een groter probleem dan in Staart-West (51%). In vergelijking met de Monitor Leefbaarheid & Veiligheid is het aandeel bewoners op de Staart dat rommel op straat als een veelvoorkomend probleem ziet licht gedaald. Dit aandeel bevindt zich nu duidelijk onder het gemiddelde voor geheel Dordrecht (30%).

Tabel 8 Vóórkomen in de buurt van overlast van rommel op straat

	Wijk		Totaal
	Staart-West	Staart-Oost	
komt vaak voor	21,1%	19,6%	20,2%
komt soms voor	30,3%	41,2%	36,5%
komt (bijna) nooit voor	47,4%	38,2%	42,1%
weet niet/ geen mening	1,3%	1,0%	1,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Drugs- en alcoholoverlast

Bijna twee op de tien bewoners hebben in de eigen buurt wel eens te maken met drugsoverlast. Ongeveer tweederde deel van de bewoners heeft hier (bijna) nooit mee te kampen. Drugsoverlast komt op de Staart duidelijk minder voor dan in geheel Dordrecht (30%).

Tabel 9 Vóórkomen in de buurt van drugsoverlast

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
komt vaak voor	3,9%	4,2%	4,1%
komt soms voor	13,2%	14,7%	14,0%
komt (bijna) nooit voor	65,8%	63,2%	64,3%
weet niet/ geen mening	17,1%	17,9%	17,5%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Drankoverlast komt op de Staart minder vaak voor dan drugsoverlast. Ongeveer één op de tien bewoners ondervindt hier in de eigen buurt wel eens hinder van. Bijna driekwart van de bewoners heeft hier (bijna) nooit mee te maken. Ook drugsoverlast komt op de Staart duidelijk minder voor dan in geheel Dordrecht (39%).

Tabel 10 Vóórkomen in de buurt van drankoverlast

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
komt vaak voor	2,7%	1,1%	1,8%
komt soms voor	9,5%	8,5%	8,9%
komt (bijna) nooit voor	74,3%	72,3%	73,2%
weet niet/ geen mening	13,5%	18,1%	16,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Verkeersoverlast

Ruim vier op de tien bewoners ondervinden in hun eigen buurt wel eens overlast van verkeer. Iets meer dan de helft van de bewoners heeft hier (bijna) nooit last van. De bewoners van Staat-West (55%) hebben duidelijk vaker te kampen met verkeersoverlast dan die van Staat-Oost (32%). Staat-West heeft ook meer doorgaand verkeer.

Tabel 11 Vóórkomen in de buurt van verkeersoverlast

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
komt vaak voor	26,0%	16,7%	20,8%
komt soms voor	28,6%	15,6%	21,4%
komt (bijna) nooit voor	42,9%	59,4%	52,0%
weet niet/ geen mening	2,6%	8,3%	5,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Tot slot hebben we de bewoners de mogelijkheid geboden om zelf nog andere vormen van overlast te noemen. Vormen van overlast die de bewoners noemen zijn parkeeroverlast (5 keer genoemd), overlast van afvalcontainers (5 keer genoemd), van hard rijdende auto's (4 keer genoemd), van brommers (4 keer genoemd) en overlast van (slecht onderhouden) groenvoorzieningen (4 keer genoemd).

Welke maatregelen zouden er volgens de bewoners getroffen moeten worden om overlast tegen te gaan? Net als met betrekking tot de veiligheid zien de bewoners meer toezicht en controle door surveillerende politieagenten en/of stadswachten als de oplossing voor overlast (34 keer genoemd). Ook hier dragen de bewoners echter nog andere mogelijke oplossingen aan. Met name de bewoners van Staart-Oost zijn van mening dat meer activiteiten en een eigen (hang)plek voor jongeren uitkomst zouden kunnen bieden (6 keer genoemd, waarvan 5 keer door bewoners van Staart-Oost). Verder noemen de bewoners goed overleggen met buurtgenoten en samen naar oplossingen zoeken (6 keer genoemd), meer parkeerruimte en een ander parkeerbeleid (5 keer genoemd), meer vuilnisbakken (4 keer genoemd) en vaker schoonmaken/opruimen (4 keer genoemd).

2.4 Verkeersveiligheid

Een derde mogelijke (mede)veroorzaker van gevoelens van onveiligheid is de verkeersveiligheid in de wijk. Hoe oordelen de bewoners van de Staart over de verkeersveiligheid in hun wijk? Waar bevinden zich de grootste knelpunten en waar wordt dit door veroorzaakt? Zijn er verschillen tussen Staart-Oost en Staart-West wat betreft de beleving van de verkeersveiligheid? Welke maatregelen zouden er volgens de bewoners getroffen moeten worden om de verkeersveiligheid te verbeteren? U vindt de antwoorden in deze paragraaf.

Bijna twee op de tien bewoners van de Staart vinden de verkeersveiligheid in de wijk (zeer) slecht. Ruim de helft vindt de verkeersveiligheid op de Staart daarentegen juist (zeer) goed. De bewoners van Staart-West oordelen negatiever over de verkeersveiligheid dan de bewoners van Staart-Oost. Ruim een kwart van de bewoners van Staart-West vindt de verkeersveiligheid op de Staart (zeer) slecht. Onder de bewoners van Staart-Oost is dit aandeel aanzienlijk lager (12%).

Tabel 12 Wat is uw algemene oordeel over de verkeersveiligheid op de Staart?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
zeer slecht	1,3%	0,0%	0,5%
slecht	25,0%	11,8%	17,4%
neutraal	22,5%	31,8%	27,9%
goed	48,8%	52,7%	51,1%
zeer goed	2,5%	3,6%	3,2%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

De meeste bewoners noemen specifieke straten als verkeersonveilig. De grootste knelpunten in Staart-West zijn de Merwedestraat (18 keer genoemd) en de Maasstraat (5 keer genoemd). Dit wordt vooral veroorzaakt door te hard rijden (10 keer genoemd), door rood licht rijden (4 keer genoemd), het onoverzichtelijke en gevaarlijke punt bij Super de Boer (5 keer genoemd) en de grote drukte (4 keer genoemd). In Staart-Oost zijn de grootste knelpunten de Haringvlietstraat (11 keer genoemd) en de Baanhoekweg (6 keer genoemd). Ook hier speelt hard rijden een rol (4 keer genoemd), maar vooral de onlangs aangelegde verkeersdrempels vormen volgens de bewoners van Staart-Oost een bedreiging voor de verkeersveiligheid (9 keer genoemd). De bewoners noemen ook een aantal onoverzichtelijke kruispunten op Staart-Oost (9 keer genoemd). Dit betreffen de kruisingen van de Baanhoekweg met straten naar de Merwepolder.

Te hard rijdende auto's en brommers worden (met name door de bewoners van Staart-West) gezien als de grootste bedreiging voor de verkeersveiligheid (23 keer genoemd). Op de tweede plaats komen onduidelijke kruisingen en andere onoverzichtelijke punten (13 keer genoemd), op plaats drie gevolgd door verkeersdrempels (11 keer genoemd, waarvan 9 keer door bewoners van Staart-Oost). Op de vierde plaats tot slot vinden we door rood licht lopen en rijden (6 keer genoemd, waarvan 5 keer door bewoners van Staart-West).

Welke maatregelen zouden er volgens de bewoners getroffen moeten worden om de verkeersveiligheid in de wijk te vergroten? Snelheidsovertredingen en rijden door rood licht kunnen volgens de bewoners het best tegengegaan worden door hier meer op te controleren (cameratoezicht, flitspalen) en dergelijke overtredingen ook fors te beboeten (14 keer genoemd). De problemen met de verkeersdrempels kunnen volgens de bewoners het best opgelost worden door deze te verwijderen, te verplaatsen of te vervangen door een ander soort drempels (9 keer genoemd). Aan onduidelijke kruisingen en andere onoverzichtelijke punten tot slot kan veel verbeterd worden door het plaatsen van verkeersborden en stoplichten, het instellen van een lagere snelheidslimiet en/of het aanleggen van rotondes (8 keer genoemd).

2.5 Industrie

Gevoelens van onveiligheid kunnen op de Staart tot slot ook veroorzaakt worden door de aanwezigheid van industrie. In hoeverre maken bewoners zich wel eens zorgen over hun veiligheid met betrekking tot de bedrijven op de Staart? Waar zijn zij dan met name bang voor? Zijn er verschillen tussen Staart-West en Staart-Oost? Wat vinden de bewoners van de voorlichting die zij krijgen over de werkzaamheden bij bedrijven op de Staart? Hoe zou deze voorlichting het best verbeterd kunnen worden? Dat zijn de vragen die in deze paragraaf aan bod komen.

Ongeveer de helft van de bewoners maakt zich wel eens zorgen over de eigen veiligheid met betrekking tot de bedrijven op de Staart. De bewoners van Staart-Oost (53%) maken zich hier iets vaker zorgen over dan de bewoners van Staart-West (47%). De bewoners zijn vooral bang voor een ongeluk bij Du Pont (50 keer genoemd) of in het algemeen voor ongelukken in de (chemische) industrie (31 keer genoemd). Bij bewoners van de Merwepolder-Oost bestaat ook angst voor een (terroristische) aanslag op Du Pont (in totaal 15 keer genoemd, waarvan 9 keer door bewoners van de Merwepolder-Oost). Tot slot maakt een viertal bewoners zich bezorgd over mogelijke ontsnappingen uit de op de Staart gesitueerde gevangenis.

Tabel 13 Maakt u zich wel eens zorgen over uw veiligheid met betrekking tot de bedrijven op de Staart?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
ja, vaak	5,1%	6,4%	5,8%
ja, soms	41,8%	46,4%	44,4%
nee, nooit	53,2%	47,3%	49,7%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Bijna de helft van de bewoners vindt de voorlichting die zij krijgen over de werkzaamheden bij bedrijven op de Staart (zeer) goed. Twee op de tien bewoners vinden de voorlichting daarentegen (zeer) slecht. De bewoners van Staart-West (28%) zijn beduidend vaker negatief over de voorlichting dan de bewoners van Staart-Oost (15%).

We hebben de bewoners ook gevraagd hoe de voorlichting volgens hen het best verbeterd zou kunnen worden. Vooral informatiemateriaal als folders, nieuwsbrieven en artikelen in de Staartenaar zou door de bewoners zeer op prijs gesteld worden (32 keer genoemd). Een aantal bewoners merkt op dat Du Pont het enige bedrijf op de Staart is dat aan voorlichting doet en dat andere bedrijven wat dit betreft eigenlijk een voorbeeld aan Du Pont zouden moeten nemen (14 keer genoemd). Tot slot zou de voorlichting over bedrijven volgens de bewoners nog verbeterd kunnen worden door het houden van rondleidingen, open dagen en voorlichtingsavonden (11 keer genoemd).

Tabel 14 Wat vindt u van de voorlichting die u krijgt over de werkzaamheden bij bedrijven op de Staart?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
zeer slecht	11,4%	2,7%	6,3%
slecht	16,5%	12,6%	14,2%
neutraal	39,2%	31,5%	34,7%
goed	31,6%	49,5%	42,1%
zeer goed	1,3%	3,6%	2,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Tot slot hebben we de bewoners gevraagd naar hun mening over de bereikbaarheid van de Staart. In hoeverre maken bewoners zich wel eens zorgen over de bereikbaarheid van de Staart voor hulpdiensten in geval van calamiteiten? Maken de bewoners van Staart-West zich hier even vaak zorgen over als de bewoners van Staart-Oost? Hoe zou de bereikbaarheid van de Staart verbeterd kunnen worden?

Bijna driekwart van de bewoners van de Staart maakt zich nooit zorgen over de bereikbaarheid van de Staart voor hulpdiensten in geval van calamiteiten. Ruim een kwart maakt zich hier wel eens zorgen over. De bewoners van Staart-Oost (31%) maken zich meer zorgen dan de bewoners van Staart-West (21%).

Hoe zou de bereikbaarheid van de Staart voor hulpdiensten volgens de bewoners dan het best verbeterd kunnen worden? Bewoners van Staart-Oost adviseren een extra toegangsweg tot de Staart (in totaal 16 keer genoemd, waarvan 15 keer door bewoners van Staart-Oost). Een vijftal bewoners noemt verkeersmaatregelen zoals verkeersborden, een extra rijbaan en meer overzichtelijke verkeerssituaties.

Tabel 15 Maakt u zich wel eens zorgen over de bereikbaarheid van de Staart voor hulpdiensten in geval van calamiteiten?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
ja, vaak	4,9%	8,3%	6,8%
ja, soms	16,0%	22,9%	20,0%
nee, nooit	79,0%	68,8%	73,2%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

In het voorgaande hebben we gezien dat tweederde deel van de Staartenaren zich niet onveilig voelt in de eigen wijk. Een derde deel van de bewoners voelt zich hier wel onveilig. Ook hebben we gekeken naar gebeurtenissen die onveiligheidsgevoelens kunnen veroorzaken. Hebben bewoners die zich onveilig voelen ook daadwerkelijk vaker met dergelijke gebeurtenissen te maken gehad? Uit tabel 16 blijkt dat dit inderdaad het geval is. Vanwege de soms geringe aantallen respondenten zijn niet alle verschillen even veelzeggend. De belangrijkste veroorzakers van onveiligheidsgevoelens hebben we aangegeven met een asterix (*). Bewoners die zich onveilig voelen op de Staart hebben vooral vaker met overlast van groepen jongeren en met drugs- drank- en verkeersoverlast te maken gehad. Verder vinden bewoners die zich onveilig voelen vaker dat de verkeersveiligheid in de buurt slecht is, hebben zij het vaker niet aangedurfd mensen aan te spreken op gedrag en staan zij vaker negatief tegenover de mogelijkheid van buurtbemiddeling.

Tabel 16 Samenvatting oorzaken onveiligheidsgevoelens

	voelt zich onveilig	voelt zich niet onveilig	gemiddeld
slachtoffer geworden van misdrijf	21%	9%	14%
overlast van groepen jongeren*	75%	35%	50%
overlast van omwonenden	48%	26%	34%
geluidsoverlast	59%	38%	46%
overlast van rommel op straat	71%	49%	57%
drugsoverlast *	32%	11%	18%
drankoverlast*	22%	5%	11%
verkeersoverlast*	59%	33%	42%
vindt de verkeersveiligheid slecht*	30%	11%	18%
maakt zich zorgen over veiligheid met betrekking tot bedrijven	58%	46%	50%
maakt zich zorgen over bereikbaarheid Staart in geval van calamiteiten	30%	25%	27%
heeft mensen aangesproken op gedrag	50%	76%	67%
heeft mensen niet aan durven spreken op gedrag*	61%	14%	31%
staat negatief tegenover buurtbemiddeling*	19%	7%	11%

* Duidelijk vaker aan de orde bij mensen die zich onveilig voelen

2.6 Bekendheid met en oordeel over politie in de wijk

Op verzoek van de wijkagent hebben we de bewoners ook een aantal vragen gesteld over hun bekendheid met en oordeel over de politie in de wijk. In hoeverre zijn de bewoners bekend met het algemene telefoonnummer van de politie? Zijn zij ook bekend met de mogelijkheid (op een later tijdstip) door iemand van de politiepost teruggebeld te worden? Hoe tevreden zijn de bewoners in het algemeen over de aanwezigheid van de politie op de Staart? Hebben zij in de afgelopen 12 maanden wel eens contact gehad met de politie in de wijk? Hoe tevreden waren zij over het verloop van dit contact? Wat zou er in de toekomst nog aan het contact verbeterd kunnen worden? Zijn er verschillen in bekendheid en oordeel tussen Staart-Oost en Staart-West? Allemaal vragen die in deze paragraaf aan bod komen.

Driekwart van de bewoners van de Staart is bekend met het algemene telefoonnummer van de politie (0900-8844). Het resterende kwart is hier echter niet mee bekend. Onder bewoners van Staart-West (83%) is de bekendheid groter dan onder bewoners van Staart-Oost (71%).

Tabel 17 Bent u bekend met het algemene telefoonnummer van de politie (0900-8844)?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
ja, ben ik bekend mee	82,7%	70,5%	75,6%
nee, ben ik niet bekend mee	17,3%	29,5%	24,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Bijna vier op de tien bewoners zijn bekend met de mogelijkheid om door iemand van de politiepost teruggebeld te worden. Ruim zes op de tien bewoners weten hier niet vanaf.

Tabel 18 Bent u bekend met de mogelijkheid door iemand van de politiepost teruggebeld te worden?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
ja, ben ik bekend mee	37,0%	37,5%	37,3%
nee, ben ik niet bekend mee	63,0%	62,5%	62,7%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Over de aanwezigheid van de politie op de Staart zijn ruim vier op de tien bewoners tevreden noch ontevreden. Bijna vier op de tien bewoners zijn hierover (zeer) tevreden, terwijl twee op de tien bewoners juist (zeer) ontevreden zijn over de aanwezigheid van de politie.

Tabel 19 Hoe tevreden bent u in het algemeen over de aanwezigheid van de politie op de Staart?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
zeer tevreden	1,2%	4,6%	3,2%
tevreden	35,8%	31,5%	33,3%
tevreden noch ontevreden	43,2%	44,4%	43,9%
ontevreden	17,3%	16,7%	16,9%
zeer ontevreden	2,5%	2,8%	2,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Bijna vier op de tien bewoners hebben in de afgelopen twaalf maanden wel eens contact gehad met de politie in de wijk. Van Staart-West hebben niet alleen méér bewoners contact gehad met de politie, zij hebben ook beduidend vaker contact gehad dan de bewoners van Staart-Oost. Twee op de tien bewoners van Staart-West hebben meerdere keren contact gehad met de politie, tegen één op de tien in Staart-Oost.

Tabel 20 Hebt u in de afgelopen 12 maanden in uw eigen wijk wel eens contact gehad met de politie?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
ja, één keer	24,7%	22,7%	23,6%
ja, meerdere keren	19,8%	10,0%	14,1%
nee, nooit	55,6%	67,3%	62,3%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Over het verloop van het contact met de politie zijn bijna zes op de tien bewoners (zeer) tevreden. Twee op de tien bewoners zijn hier echter juist (zeer) ontevreden over. De bewoners van Staart-Oost (63%) zijn vaker tevreden over het verloop van het contact dan de bewoners van Staart-West (53%). Een aantal bewoners is ontevreden over de wijze waarop zij door de politie te woord zijn gestaan (10 keer genoemd) of over het feit dat met hun aangifte niets gedaan is (8 keer genoemd). Suggesties voor verbetering van het contact zijn een wat aangenamere houding van politieagenten, waarbij beter naar bewoners geluisterd wordt en bewoners ook serieus genomen worden (9 keer genoemd) en vaker daadwerkelijk actie ondernemen om bewoners te helpen (4 keer genoemd).

Tabel 21 Hoe tevreden was u over het verloop van dit contact?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
zeer tevreden	8,3%	17,1%	12,7%
tevreden	44,4%	45,7%	45,1%
tevreden noch ontevreden	22,2%	20,0%	21,1%
ontevreden	19,4%	11,4%	15,5%
zeer ontevreden	5,6%	5,7%	5,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

2.7 Inzetbaarheid stadswachten

Ter vergroting van de veiligheid worden sinds een paar maanden stadswachten ingezet op de Staart. De gemeenteraad heeft besloten dat 25% van de tijd die stadswachten in de wijk besteden ingevuld mag worden door de bewoners zelf. Wat zien de bewoners als de belangrijkste activiteiten van de stadswachten? Zijn er wat dit betreft verschillen tussen de bewoners van Staart-Oost en die van Staart-West? Op welke locaties in de wijk en op welke tijdstippen zou de aanwezigheid van de stadswachten volgens de bewoners vergroot moeten worden? Deze paragraaf geeft de antwoorden.

We hebben de bewoners een zevental (mogelijke) activiteiten van de stadswachten voorgelegd, met het verzoek om hierbij op een schaal van 1 (erg onbelangrijk) tot 5 (erg belangrijk) aan te geven hoe belangrijk zij het vinden dat stadswachten hiervoor ingezet worden. Het betrof de volgende activiteiten:

- Voorlichting geven,
- Hulpverlening bij kleine incidenten en EHBO,
- Preventief optreden; stadswachten treden waarschuwend op,
- Beheerstaak; aan wijkpost doorgeven van beschadigingen of vernielingen,
- Burgers aanspreken op hinderlijk of overlastgevend gedrag,
- Optreden tegen geluidsoverlast en
- Brommers, scooters of fietsers aanspreken die zich niet aan de regels houden.

Met uitzondering van de activiteit 'voorlichting geven' vinden de bewoners van de Staart eigenlijk alle activiteiten van de stadswachten even belangrijk. Hoewel de verschillen zeer klein zijn, beschouwen zij de beheerstaak, het aanspreken van burgers op hinderlijk of overlastgevend gedrag en het aanspreken van brommers, scooters en fietsers die zich niet aan de regels houden als de allerbelangrijkste activiteiten van de stadswachten. Alleen aan het geven van voorlichting hechten de bewoners duidelijk minder belang. Tussen Staart-Oost en Staart-West treden niet of nauwelijks verschillen op.

Tabel 22 Hoe belangrijk vindt u de volgende activiteiten van de stadswachten?
(gemiddelde score op schaal van 1 t/m 5; hoe hoger hoe belangrijker)

Onderwerp	Gemiddelde Score Staat-West	Gemiddelde Score Staat-Oost	Gemiddelde Score Totaal
a. Voorlichting geven	3,5	3,5	3,5
b. Hulpverlening bij kleine incidenten en EHBO	4,1	4,1	4,1
c. Preventief optreden: stadswachten treden waarschuwend op	3,9	4,0	4,0
d. Beheerstaak: aan wijkpost doorgeven van beschadigingen of vernielingen	4,4	4,2	4,3
e. Burgers aanspreken op hinderlijk of overlastgevend gedrag	4,4	4,2	4,3
f. Optreden tegen geluidsoverlast	4,2	4,2	4,2
g. Brommers, scooters of fietsers aanspreken die zich niet aan de regels houden	4,3	4,3	4,3

We hebben de bewoners ook gevraagd op welke locaties in de wijk de aanwezigheid van de stadswachten naar hun mening vergroot zou moeten worden. Volgens 17 bewoners moet de aanwezigheid van de stadswachten in de hele wijk vergroot worden. Andere bewoners noemen meer specifieke plaatsen. De bewoners van Staart-West noemen met name het Noorderkwartier (9 keer genoemd, waarvan 7 keer door bewoners van Staart-West), terwijl de bewoners van Staart-Oost vooral het Rivierenplein (7 keer) en de Tjongerstraat (5 keer) noemen. Andere, meer algemene plaatsen die de bewoners noemen zijn langs het Wantij (7 keer genoemd), in de buurt van scholen en in parken en plantsoenen (allebei 5 keer genoemd). Vooral in de avonduren (40 keer genoemd) en in het weekend (9 keer genoemd) is er op de genoemde locaties behoefte aan meer aanwezigheid van stadswachten. In de buurt van scholen en speelterreinen geldt dit vooral voor en na schooltijd (13 keer genoemd).

2.8 Bekendheid met veiligheidsmaatregelen

In hoeverre zijn de bewoners van de Staart bekend met diverse informatiebronnen en -kanalen? Zijn er verschillen in bekendheid tussen de bewoners van Staart-Oost en die van Staart-West? De antwoorden vindt u in deze paragraaf.

We hebben de bewoners een zevental informatiebronnen en -kanalen voorgelegd met het verzoek hierbij aan te geven of zij hier goed, een beetje of niet bekend mee zijn. Het betrof de volgende bronnen en kanalen:

- Folder 'Weet wat je moet doen als de sirene gaat',
- Meterkastkaart 'En als òns nou eens een ramp overkomt?',
- De Politiewijzer
- Folder 'Durft u vanavond thuis te komen?' (Meld- en Adviespunt Huiselijk geweld),
- Wijklijn,
- Politiekeurmerk Veilig Wonen en
- Meldpunt Misdaad Anoniem (0800-7000).

Negen op de tien bewoners zijn bekend met de folder 'Weet wat je moet doen als de sirene gaat'. Eén op de tien bewoners kent deze folder niet. De bewoners van Staart-Oost zijn ongeveer even vaak bekend met de folder als de bewoners van Staart-West. Wel zijn de bewoners van Staart-Oost (69%) beduidend vaker *goed* bekend met de folder dan de bewoners van Staart-West (58%).

Tabel 23 Bekendheid met Folder 'Weet wat je moet doen als de sirene gaat'

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
goed mee bekend	58,2%	69,4%	64,7%
een beetje mee bekend	31,6%	22,5%	26,3%
niet mee bekend	10,1%	8,1%	8,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Met de meterkastkaart 'En als òns nou eens een ramp overkomt?' zijn zes van de tien bewoners bekend. Vier op de tien bewoners kennen de meterkastkaart niet. De bewoners van Staart-Oost zijn niet alleen vaker maar ook beter bekend met de meterkastkaart dan de bewoners van Staart-West. Ruim een derde deel van de bewoners van Staart-Oost kent de meterkastkaart goed, in vergelijking met een kwart van de bewoners van Staart-West.

Tabel 24 Bekendheid met meterkastkaart 'En als òns nou eens een ramp overkomt?'

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
goed mee bekend	24,4%	36,1%	31,2%
een beetje mee bekend	26,9%	28,7%	28,0%
niet mee bekend	48,7%	35,2%	40,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Bijna zes op de tien bewoners van de Staart zijn bekend met de Politiewijzer. Vier op de tien bewoners kennen de Politiewijzer niet. De bewoners van Staart-Oost (60%) zijn iets vaker op de hoogte van het bestaan van de Politiewijzer dan de bewoners van Staart-West (55%).

Tabel 25 Bekendheid met de Politiewijzer

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
goed mee bekend	25,0%	23,8%	24,3%
een beetje mee bekend	30,3%	36,2%	33,7%
niet mee bekend	44,7%	40,0%	42,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Drie van de tien bewoners zijn bekend met de folder 'Durft u vanavond thuis te komen?' van het Meld- en Adviespunt Huiselijk Geweld. Zeven op de tien bewoners kennen deze folder niet. De bewoners van Staart-West (20%) zijn beduidend vaker *goed* met de folder bekend dan de bewoners van Staart-Oost (9%).

Tabel 26 Bekendheid met Folder 'Durft u vanavond thuis te komen?' (Meld- en Adviespunt Huiselijk Geweld)

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
goed mee bekend	19,5%	8,6%	13,2%
een beetje mee bekend	15,6%	19,0%	17,6%
niet mee bekend	64,9%	72,4%	69,2%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Ongeveer de helft van de bewoners van de Staart is bekend met de wijklijn. De bewoners van Staart-Oost (53%) zijn vaker bekend met de wijklijn dan de bewoners van Staart-West (43%).

Tabel 27 Bekendheid met Wijklijn

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
goed mee bekend	23,0%	19,4%	20,9%
een beetje mee bekend	20,3%	34,0%	28,2%
niet mee bekend	56,8%	46,6%	50,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Ongeveer tweederde deel van de bewoners is bekend met het Politiekeurmerk Veilig Wonen. Een derde deel van de bewoners kent dit keurmerk niet. Er zijn geen verschillen in bekendheid tussen Staart-West en Staart-Oost.

Tabel 28 Bekendheid met Politiekeurmerk Veilig Wonen

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
goed mee bekend	30,8%	26,7%	28,4%
een beetje mee bekend	34,6%	39,0%	37,2%
niet mee bekend	34,6%	34,3%	34,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Met het Meldpunt Misdaad Anoniem zijn vier van de tien bewoners bekend. Zes van de tien bewoners zijn hier niet mee bekend. De bewoners van Staart-West (43%) zijn iets vaker op de hoogte van het bestaan van het meldpunt dan de bewoners van Staart-Oost (38%).

Tabel 29 Bekendheid met Meldpunt Misdaad Anoniem (0800-7000)

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
goed mee bekend	15,6%	15,1%	15,3%
een beetje mee bekend	27,3%	22,6%	24,6%
niet mee bekend	57,1%	62,3%	60,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

2.9 Eigen bijdrage

Veiligheid in de wijk is niet alleen een zaak voor de politie en de stadswachten. Bewoners kunnen hieraan zelf ook een belangrijke bijdrage leveren. In hoeverre zetten de bewoners zich zelf actief in voor de veiligheid in hun eigen wijk? Wat doen zij dan precies om de veiligheid te vergroten? Hebben de bewoners wel eens iemand aangesproken op gedrag dat zou kunnen leiden tot gevoelens van onveiligheid? Zijn er wat dit betreft verschillen tussen de bewoners van Staart-Oost en die van Staart-West? En tot slot; Hoe staan de bewoners tegenover de mogelijkheid om problemen met buurtbewoners eerst zelf te proberen op te lossen, eventueel met behulp van buurtbemiddeling? In de laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaan we in op deze vragen.

Driekwart van de bewoners van de Staart zegt zich niet actief in te zetten voor de veiligheid in de eigen wijk. Een kwart van de bewoners van de Staart zet zich hier wel eens actief voor in. Dit aandeel is onder de bewoners van Staart-West (28%) iets groter dan onder de bewoners van Staart-Oost (23%). Bewoners trachten de veiligheid in hun wijk te vergroten door samen te werken met buurtgenoten en zo een goede sociale controle uit te oefenen (16 keer genoemd). Ook door het aanspreken van mensen op hun gedrag (9 keer genoemd) en het contact opnemen met de politie in geval van calamiteiten (7 keer genoemd) trachten de bewoners actief de veiligheid te vergroten.

Tabel 30 Zet u zich zelf actief in voor de veiligheid in uw eigen wijk?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
ja	27,5%	22,7%	24,7%
nee	72,5%	77,3%	75,3%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Tweederde deel van de bewoners van de Staart heeft nog nooit iemand aangesproken op gedrag dat zou kunnen leiden tot gevoelens van onveiligheid. Een derde deel van de bewoners heeft dit wel eens gedaan. Het aandeel bewoners dat dit 'vaak' heeft gedaan is in Staart-West (8%) iets groter dan in Staart-Oost (2%). Gedragingen waar men anderen op heeft aangesproken hangen samen met vervuiling (13 keer genoemd), verkeersovertredingen door automobilisten (8 keer genoemd) en geluidsoverlast (8 keer genoemd). Andere zaken die de bewoners noemen zijn vandalisme (6 keer genoemd), rijgedrag van (brom)fietsers en overlast van (hang)jongeren (allebei 5 keer genoemd). De reacties van de aangesprokenen waren ongeveer net zo vaak positief als negatief. In totaal 15 bewoners geven aan dat het verdere contact negatief is verlopen. Zij werden uitgescholden, bedreigd of hun eigendommen werden beschadigd. Voor 14 bewoners verliep het verdere contact daarentegen juist positief. De aangesprokenen hadden begrip voor het probleem en gaven gehoor aan het verzoek dit in het vervolg anders aan te pakken. Vooral mensen die aangesproken werden op het veroorzaken van geluidsoverlast reageerden hier veelal positief op. (Brom)fietsers die aangesproken werden op hun rijgedrag (te hard rijden, op de stoep rijden) reageerden daarentegen vaak negatief.

Tabel 31 Hebt u wel eens iemand aangesproken op gedrag dat zou kunnen leiden tot gevoelens van onveiligheid (bij uzelf of bij anderen)?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
ja, vaak	7,6%	1,8%	4,2%
ja, een enkele keer	24,1%	32,4%	28,9%
nee, nooit	68,4%	65,8%	66,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Ruim tweederde deel van de bewoners van de Staart heeft nog nooit meegemaakt dat zij iemand niet aan durfden te spreken op bepaalde gedragingen uit angst voor de mogelijke gevolgen. Bij bijna een derde deel van de bewoners is dit wel eens voorgekomen. Vooral bij ruzies, agressief gedrag en intimidaties komt dit voor (15 keer genoemd). Verder zagen een aantal bewoners af van het aanspreken van hangjongeren (9 keer genoemd), mensen die vervuilen, mensen die vandalisme plegen en mensen die geluidsoverlast veroorzaken (alledrie 7 keer genoemd).

Tabel 32 Is het wel eens voorgekomen dat u iemand niet aan durfde te spreken op bepaalde gedragingen uit angst voor de gevolgen?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
ja, vaak	6,3%	7,3%	6,8%
ja, een enkele keer	22,5%	25,5%	24,2%
nee, nooit	71,3%	67,3%	68,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Gevoelens van onveiligheid in de buurt kunnen ook veroorzaakt worden door spanningen tussen bewoners. Bij conflicten tussen buurtbewoners is het niet altijd noodzakelijk om direct de politie in te schakelen. Soms is het mogelijk problemen zelf onderling op te lossen, eventueel met behulp van 'buurtbemiddeling'. Bij buurtbemiddeling worden buurtbewoners die zich daarvoor vrijwillig melden, getraind en geschoold in het kunnen aanspreken van buurtgenoten (steeds in koppels van twee vrijwilligers) om te bemiddelen bij conflicten.

Tegenover de mogelijkheid om problemen met buurtbewoners eerst zelf te proberen op te lossen, eventueel met behulp van buurtbemiddeling, staat tweederde deel van de bewoners (zeer) positief. De bewoners van Staat-West (72%) staan beduidend positiever tegenover deze mogelijkheid dan de bewoners van Staat-Oost (61%). Eén op de tien bewoners staat (zeer) negatief tegenover de mogelijkheid tot buurtbemiddeling.

De bewoners hebben de volgende bezwaren en bedenkingen bij buurtbemiddeling:

- buurtbemiddeling heeft geen zin; veel buurtgenoten zijn ronduit asociaal en niet voor reden vatbaar (13 keer genoemd),
- angst voor escalatie (6 keer genoemd),
- buurtbemiddeling straalt onvoldoende gezag uit om zaken écht op te lossen (5 keer genoemd) en
- het oplossen van conflicten tussen buurtbewoners is in alle gevallen de taak van de politie (2 keer genoemd).

Tabel 33 Hoe staat u tegenover de mogelijkheid om problemen met buurtbewoners eerst zelf te proberen op te lossen, eventueel met behulp van buurtbemiddeling?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
zeer positief	12,3%	17,6%	15,3%
positief	59,3%	43,5%	50,3%
neutraal	16,0%	28,7%	23,3%
negatief	4,9%	7,4%	6,3%
zeer negatief	7,4%	2,8%	4,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

3. ALGEMENE VRAGEN OVER DE LEEFSITUATIE

In dit wijkpanel hebben we net als in het voorgaande wijkpanel over groenvoorzieningen enkele algemene vragen over de leefsituatie in de wijk opgenomen. Deze bouwen voort op resultaten uit de Monitor Leefbaarheid & Veiligheid 2003. Uit deze monitor komt naar voren dat de situatie op de Staart op de meeste terreinen beneden het gemiddelde van Dordrecht ligt. De ontwikkeling tussen 2001 en 2003 was op de Staart over het algemeen positief, met name op het punt van veiligheid. Hierna volgen de resultaten van dit tweede wijkpanel, waarbij we vergelijkingen trekken met de resultaten van de Monitor Leefbaarheid en Veiligheid en het voorgaande wijkpanel. Ook in de komende wijkpanels zullen we deze vragen herhalen, zodat we de ontwikkelingen kunnen blijven volgen.

Net als bij het voorgaande wijkpanel woont meer dan de helft van de bewoners die deelnamen aan het wijkpanel langer dan 10 jaar op de Staart. Dit aandeel bewoners ligt in Staart-Oost (69%) ditmaal echter beduidend hoger dan in Staart-West (45%).

Tabel 34 Hoelang woont u in deze buurt?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
Minder dan 2 jaar	16,3%	8,9%	12,0%
2 – 5 jaar	23,8%	11,6%	16,7%
5 – 10 jaar	15,0%	10,7%	12,5%
langer dan 10 jaar	45,0%	68,8%	58,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Gemiddeld genomen vindt 53% van de bewoners dat de Staart als buurt in het afgelopen jaar gelijk gebleven is. Vooruitgang is er volgens 17%, terwijl 24% van de bewoners van mening is dat de Staart er in het afgelopen jaar op achteruit gegaan is. Ten opzichte van de Monitor Leefbaarheid & Veiligheid en het vorige wijkpanel is dit laatste percentage licht gestegen. Bewoners van Staart-Oost (29%) vinden duidelijk vaker dat de Staart er op achteruit is gegaan dan bewoners van Staart-West (18%).

Tabel 35 Vindt u dat uw buurt het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
vooruit gegaan	18,3%	16,2%	17,1%
Gelijk gebleven	58,5%	48,6%	52,8%
achteruit gegaan	18,3%	28,8%	24,4%
weet niet/geen mening	4,9%	6,3%	5,7%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%

Net als bij het vorige wijkpanel zijn de bewoners ook ditmaal het meest tevreden over de woning. Het gemiddelde rapportcijfer voor de woning is 7,7, een stijging van 0,4 ten opzichte van de vorige meting. Het verschil in waardering voor de woning tussen bewoners van Staart-West en Staart-Oost uit de vorige meting is nagenoeg verdwenen. Ook wat betreft alle overige aspecten zien we ten opzichte van de vorige meting een duidelijke toename van de waardering. Als gevolg hiervan ligt de waardering van de bewoners, met uitzondering van de waardering voor voorzieningen in de buurt, nu voor alle aspecten op het Dordtse gemiddelde. De leefbaarheid (+0,6) en de veiligheid (+0,7) worden door de bewoners nu duidelijk beter beoordeeld dan bij het vorige wijkpanel. De gemiddelde waardering voor de voorzieningen in de buurt stijgt met 0,3 van een onvoldoende naar een kleine voldoende (5,6). In Staart-Oost (5,3) zijn de bewoners echter beduidend negatiever over de voorzieningen dan in Staart-West (6,0). Voor zowel de

woonomgeving als de veiligheid hebben de bewoners van Staart-Oost daarentegen aanzienlijk meer waardering.

Tabel 36

Onderwerp	Gemiddeld Rapportcijfer Staart-West	Gemiddeld Rapportcijfer Staart-Oost	Totaal	Totaal vorig wijkpanel
De woning	7,6	7,8	7,7	7,3
De woonomgeving	6,6	7,1	6,9	6,5
Voorzieningen in de buurt	6,0	5,3	5,6	5,3
Leefbaarheid	6,7	6,9	6,8	6,2
Veiligheid	6,3	6,8	6,6	5,9
Mensen in de buurt	7,0	7,0	7,0	6,5
Sfeer in de buurt	6,7	6,7	6,7	6,2

In bijlage 1 (tabellen 40 t/m 46) vindt u per aspect gedetailleerde informatie over de verschillen tussen Staart-West en Staart-Oost en het aandeel bewoners dat een onvoldoende rapportcijfer, respectievelijk een hoog rapportcijfer geeft.

In totaal 4% van de bewoners van de Staart is zeker van plan om het komende jaar actief te zijn om de eigen buurt te verbeteren. Dit is een lichte daling ten opzichte van de vorige meting (8%). In Staart-Oost is het aandeel bewoners dat al actief is voor de buurt daarentegen licht gestegen. In totaal 7% van de bewoners zet zich al actief in om de buurt te verbeteren.

Tabel 37 Bent u bereid om het komende jaar actief te zijn om uw buurt te verbeteren?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
ja, ik ben al actief voor de buurt	6,3%	7,2%	6,8%
ja, dat ben ik zeker van plan	5,1%	2,7%	3,7%
misschien	54,4%	44,1%	48,4%
nee	34,2%	45,9%	41,1%
Totaal	100%	100%	100%

Als men zich actief in zou zetten voor de buurt, zou het grootste deel van de bewoners kiezen voor de inzet voor een schonere of fleurige buurt (40%) of een veilige wijk (36%). De bewoners van Staart-Oost kiezen vaker voor inzet voor een schonere of fleurige buurt, terwijl de bewoners van Staart-West juist vaker kiezen voor inzet voor een veilige wijk.

Tabel 38 Op welk gebied zou dit dan zijn?

	Wijk		Totaal
	Staat-West	Staat-Oost	
inzet voor een schonere of fleurige buurt	36,7%	42,1%	39,6%
inzet voor activiteiten voor buurtbewoners	8,2%	14,0%	11,3%
inzet voor activiteiten voor kinderen/de jeugd	14,3%	12,3%	13,2%
inzet voor een veilige wijk	40,8%	31,6%	35,8%
Totaal	100%	100%	100%

Aan het wijkpanel hebben dit keer van Staart-Oost relatief veel bewoners van 50 jaar of ouder deelgenomen en relatief weinig bewoners jonger dan 29 jaar. Van Staart-West is het aandeel deelnemende bewoners van 50 jaar of ouder daarentegen licht gedaald.

Tabel 39 Wat is uw leeftijd?

	Wijk		Totaal
	Staart-West	Staart-Oost	
tot en met 29 jaar	24,7%	10,7%	16,6%
30 – 49 jaar	39,5%	28,6%	33,2%
50 jaar of ouder	35,8%	60,7%	50,3%
Totaal	100%	100%	100%

Tot slot hebben we de bewoners gevraagd of zij nog suggesties hebben voor onderwerpen in een komend wijkpanel. In totaal 74 bewoners vulden één of meerdere suggesties in. Voorzieningen in de wijk is het onderwerp dat het meest genoemd wordt (22 keer), gevolgd door (opnieuw) veiligheid (18 keer), een schone, nette en goed onderhouden buurt (14 keer), natuur en milieu (10 keer) en infrastructuur (10 keer). Een viertal bewoners noemt zaken op het gebied van de sociale samenhang in de buurt, met name met het oog op het multiculturele karakter van de wijk.

BIJLAGEN

WIJKPANEL STAART VEILIG

- vragenlijst -

TOELICHTING BIJ DE VRAGENLIJST WIJKPANEL STAART VEILIG

Sociaal Geografisch Bureau
Dordrecht

oktober 2004

Omdat de vragenlijst automatisch verwerkt wordt, is het belangrijk dat u deze op de juiste manier invult. Wij vragen u daarom eerst deze instructie goed te lezen voor u begint met het invullen van de vragenlijst.

- * Vult u de vragenlijst in met een **blauwe** of **zwarte** pen
- * Leest u elke vraag eerst goed door
- * Zet u alstublieft een kruisje **midden** in het hokje van uw antwoord, dus zo en NIET zo
- * Kruis steeds één antwoord per vraag aan. Alleen als bij een vraag staat aangegeven dat u meer antwoorden mag aankruisen, kunt u dat doen.
- * Verkeerd hokje aangekruist? Kleur het juiste hokje helemaal in. Zo wordt dit het donkerst gekleurde hokje.
- * Soms kunt u bij een vraag een extra antwoord in een tekstvak opschrijven. Kruis het antwoord eerst aan en schrijf dan uw antwoord in het tekstvak. Blijft u daarbij BINNEN de lijnen van het vak.

Zo is de vraag GOED ingevuld:

Welke sport beoefent u? (u kunt meerdere antwoorden aankruisen)

- geen enkele
- tennis
- voetbal
- anders, nl.:

Als u bij het invullen van het enquêteformulier nog vragen hebt, kunt u contact opnemen met het secretariaat van ons bureau, telefoonnummer 639 69 15.

Wij danken u alvast hartelijk voor het invullen van de vragenlijst.

WIJKPANEL STAART VEILIG

oktober 2004

resp.nr.

--	--	--

Sociaal Geografisch Bureau van de gemeente Dordrecht

In deze vragenlijst staan vragen over verschillende onderwerpen. Vult u deze vragenlijst in met een zwarte of blauwe pen.

Als u niet mee wenst te doen aan het wijkpanel, stuur dan de vragenlijst oningevuld terug.

A. VEILIGHEID IN DE WIJK

Uit de Monitor 'Leefbaarheid & Veiligheid 2003' blijkt dat de bewoners van de Staart de veiligheid in hun eigen buurt de laatste jaren meer zijn gaan waarderen. Toch zijn er ook nog diverse verbeterpunten.

1. Voelt u zich wel eens onveilig in uw eigen buurt?

- ja, vaak
 ja, soms
 nee, nooit --> Ga door naar vraag 4

2. Waar in uw eigen buurt voelt u zich wel eens onveilig en wat zijn hiervoor de redenen?

Waar?	Redenen:

3. Welke maatregelen zouden er volgens u getroffen moeten worden om de buurt veiliger te maken?

4. Bent u in de afgelopen 12 maanden wel eens slachtoffer geworden van een misdrijf in uw eigen buurt?

- ja, één keer
 ja, meerdere keren
 nee, nooit --> Ga door naar vraag 8

5. Kunt u kort omschrijven waar u precies slachtoffer van bent geworden?

6. Hebt u hiervan aangifte gedaan bij de politie?

- ja, ik heb aangifte gedaan van dit voorval/ van alle genoemde voorvallen --> Ga door naar vraag 8
- nee, ik heb niet van alle genoemde voorvallen aangifte gedaan
- nee, ik heb nooit aangifte gedaan

7. Waarom hebt u geen aangifte gedaan?

Gevoelens van onveiligheid kunnen (mede) veroorzaakt worden door diverse vormen van overlast in de buurt.

8. Kunt u voor elk van de volgende vormen van overlast aangeven of dit naar uw mening vaak, soms of (bijna) nooit voorkomt in uw buurt?

	Komt vaak voor	Komt soms voor	Komt (bijna) nooit voor	Weet niet/ geen mening
a. Overlast van groepen jongeren	☐	☐	☐	☐
b. Overlast door omwonenden	☐	☐	☐	☐
c. Geluidsoverlast	☐	☐	☐	☐
d. Stankoverlast	☐	☐	☐	☐
e. Overlast van rommel op straat	☐	☐	☐	☐
f. Drugsoverlast	☐	☐	☐	☐
g. Drankoverlast	☐	☐	☐	☐
h. Verkeersoverlast	☐	☐	☐	☐
i. anders, nl:	☐	☐	☐	☐

9. Welke maatregelen zouden er volgens u getroffen moeten worden om deze overlast tegen te gaan?

10. Wat is uw algemene oordeel over de verkeersveiligheid op de Staart?

- zeer slecht
 slecht
 neutraal
 goed --> Ga door naar onderdeel B1
 zeer goed --> Ga door naar onderdeel B1

11. Waar op de Staart bevinden zich volgens u de grootste knelpunten met betrekking tot de verkeersveiligheid? Kunt u dit toelichten?

Waar?	Toelichting:

12. Welke maatregelen zouden er volgens u getroffen moeten worden om de verkeersveiligheid op deze punten te verbeteren?

--

B1. BEKENDHEID MET EN OORDEEL OVER POLITIE IN DE WIJK

Wanneer u vragen of problemen hebt die niet direct spoedeisend zijn, maar waarover u wel graag contact zou willen hebben met iemand van de politiepost, dan kunt u bellen met het algemene telefoonnummer van de politie (0900-8844). Via dit algemene nummer kunt u worden doorgeschakeld naar de politiepost in uw wijk. Ook is het mogelijk dat u op een later tijdstip door iemand van de politiepost in uw wijk wordt teruggebeld.

1. Bent u bekend met het algemene telefoonnummer van de politie (0900-8844)?

- ja, ben ik bekend mee
 nee, ben ik niet bekend mee

2. Bent u bekend met de mogelijkheid door iemand van de politiepost teruggebeld te worden?

- ja, ben ik bekend mee
 nee, ben ik niet bekend mee

3. Hoe tevreden bent u in het algemeen over de aanwezigheid van de politie op de Staart?

- zeer tevreden
 tevreden
 tevreden noch ontevreden
 ontevreden
 zeer ontevreden

4. Hebt u de afgelopen 12 maanden in uw eigen wijk wel eens contact gehad met de politie? (telefonisch of in persoon)

- ja, één keer
 ja, meerdere keren
 nee, nooit --> Ga door naar vraag 7

5. Hoe tevreden was u over het verloop van dit contact?

- zeer tevreden --> Ga door naar vraag 7
 tevreden --> Ga door naar vraag 7
 tevreden noch ontevreden
 ontevreden
 zeer ontevreden

6. Waarom was u niet (geheel) tevreden over dit contact en wat stelt u voor om dit in de toekomst te verbeteren?

Reden ontevredenheid:

Suggesties voor verbetering:

--	--

Ter vergroting van de veiligheid worden sinds een paar maanden ook stadswachten ingezet op de Staart. De gemeenteraad heeft besloten dat 25% van de tijd die stadswachten besteden in de buurt ingevuld mag worden door de buurt zelf.

7. Hoe belangrijk vindt u de volgende activiteiten van de stadswachten? (1 = erg onbelangrijk, 2 = een beetje onbelangrijk, 3 = niet belangrijk, maar ook niet onbelangrijk, 4 = een beetje belangrijk, 5 = erg belangrijk)

	1	2	3	4	5
a. Voorlichting geven	☐	☐	☐	☐	☐
b. Hulpverlening bij kleine incidenten en EHBO	☐	☐	☐	☐	☐
c. Preventief optreden: stadswachten treden waarschuwend op	☐	☐	☐	☐	☐
d. Beheerstaak: aan wijkpost doorgeven van beschadigingen of vernielingen	☐	☐	☐	☐	☐
e. Burgers aanspreken op hinderlijk of overlast veroorzakend gedrag	☐	☐	☐	☐	☐
f. Optreden tegen geluidsoverlast	☐	☐	☐	☐	☐
g. Brommers, scooters of fietsers aanspreken die zich niet aan de regels houden	☐	☐	☐	☐	☐

8. Op welke locaties in de wijk zou de aanwezigheid van de stadswachten naar uw mening vergroot moeten worden? (eventueel aangeven op welke dagen en/of tijdstippen)

Waar?	Dagen/tijdstippen:

B2. BEKENDHEID MET VEILIGHEIDSMAAATREGELEN

1. Hoe bekend bent u met de volgende informatiebronnen en -kanalen?

	Goed mee bekend	Een beetje mee bekend	Niet mee bekend
a. Folder 'Weet wat je moet doen als de sirene gaat'	☐	☐	☐
b. Meterkastkaart 'En als òns nou eens een ramp overkomt?'	☐	☐	☐
c. De Politiewijzer	☐	☐	☐
d. Folder 'Durft u vanavond thuis te komen?' (Meld- en Adviespunt Huiselijk Geweld)	☐	☐	☐
e. Wijklijn	☐	☐	☐
f. Politiekeurmerk Veilig Wonen	☐	☐	☐
g. Meldpunt Misdaad Anoniem (0800-7000)	☐	☐	☐

Indien u niet met al het bovengenoemde informatiemateriaal bekend bent, maar hier wel graag meer over zou willen weten, kunt u zich wenden tot het politiebureau aan Plein 1940-1945, het Stads kantoor, Buurthuis Staart-West of De Rietschors.

De mate waarin mensen zich (on)veilig voelen in hun eigen buurt kan op de Staart samenhangen met de aanwezigheid van industrie.

2. Maakt u zich wel eens zorgen over uw veiligheid met betrekking tot de bedrijven op de Staart?

- ja, vaak
 ja, soms
 nee, nooit --> Ga door naar vraag 4

3. Waar bent u dan met name bang voor?

4. Wat vindt u van de voorlichting die u krijgt over de werkzaamheden bij bedrijven op de Staart?

- zeer slecht
 slecht
 neutraal
 goed --> Ga door naar vraag 6
 zeer goed --> Ga door naar vraag 6

5. Hoe zou deze voorlichting volgens u het best verbeterd kunnen worden?

6. Maakt u zich wel eens zorgen over de bereikbaarheid van de Staart voor hulpdiensten in geval van calamiteiten?

- ja, vaak
 ja, soms
 nee, nooit -> Ga door naar onderdeel C

7. Hoe zou de bereikbaarheid van de Staart voor hulpdiensten volgens u het best verbeterd kunnen worden?

C. EIGEN BIJDRAGE

Veiligheid in de wijk is niet alleen een zaak voor de politie en de stadswachten. Bewoners kunnen hieraan zelf ook een belangrijke bijdrage verlenen.

1. Zet u zich zelf actief in voor de veiligheid in uw eigen wijk?

- ja
 nee --> Ga door naar vraag 3

2. Wat doet u dan precies om de veiligheid in uw wijk te vergroten?

3. Hebt u wel eens iemand aangesproken op gedrag dat zou kunnen leiden tot gevoelens van onveiligheid (bij uzelf of bij anderen)?

- ja, vaak
- ja, een enkele keer
- nee, nooit --> Ga door naar vraag 5

4. Wat voor gedragingen betrof het hier en hoe is dit verder verlopen?

5. Is het wel eens voorgekomen dat u iemand niet aan durfde te spreken op bepaalde gedragingen uit angst voor de gevolgen hiervan?

- ja, vaak
- ja, een enkele keer
- nee, nooit --> Ga door naar vraag 7

6. Wat voor gedragingen betrof het hier?

Gevoelens van onveiligheid in de buurt kunnen ook veroorzaakt worden door spanningen tussen bewoners. Bij conflicten tussen buurtbewoners is het niet altijd noodzakelijk om direct de politie in te schakelen. Soms is het mogelijk problemen zelf onderling op te lossen, eventueel met behulp van 'buurtbemiddeling'. Bij buurtbemiddeling worden buurtbewoners die zich daarvoor vrijwillig melden, getraind en geschoold in het kunnen aanspreken van buurtgenoten (steeds in koppels van 2 vrijwilligers) om te bemiddelen bij conflicten.

7. Hoe staat u tegenover de mogelijkheid om problemen met buurtbewoners eerst zelf te proberen op te lossen, eventueel met behulp van buurtbemiddeling?

- zeer positief --> Ga door naar vraag 9
- positief --> Ga door naar vraag 9
- neutraal
- negatief
- zeer negatief

8. Wat zijn hierbij uw grootste bezwaren/bedenkingen?

9. U leest de resultaten van dit onderzoek en het vervolg in de eerste Staartenaar van 2005. Welk onderwerp vindt u belangrijk voor het derde wijkpanel?

D. ALGEMENE VRAGEN

1. Hoe lang woont u in deze buurt?

- minder dan 2 jaar
 tussen 2 en 5 jaar
 tussen 5 en 10 jaar
 langer dan 10 jaar

2. Vindt u dat uw buurt, het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan?

- vooruit gegaan   gelijk gebleven
 achteruit gegaan   weet niet/geen mening

3. Welk rapportcijfer geeft u voor: (1 = zeer slecht, 10 = zeer goed)?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
uw woning:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
uw woonomgeving:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de voorzieningen in uw buurt:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de leefbaarheid in uw buurt:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de veiligheid in uw buurt:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de mensen in uw buurt:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de sfeer in uw buurt:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4. Bent u bereid om het komende jaar actief te zijn om uw buurt te verbeteren?

- ja, ik ben al actief voor de buurt
 ja, dat ben ik zeker van plan
 misschien
 nee

5. Op welk gebied zou dit dan zijn? (u mag maar één antwoord aankruisen)

- inzet voor een schonere of fleurige buurt
 inzet voor activiteiten voor buurtbewoners
 inzet voor activiteiten voor kinderen/de jeugd
 inzet voor een veilige wijk

6. Wat is uw leeftijd?

- tot en met 29 jaar
- 30-49 jaar
- 50 jaar of ouder

7. Waar woont u?

- Staart-West, Noorderkwartier
- Staart-West, Amerstraat e.o.
- Staart-West, Plein 1940-1945 e.o.
- Staart-West, Beekmanstraat e.o.
- Staart-Oost, Merwedepolder-West
- Staart-Oost, Merwedepolder-Oost

HARTELIJK DANK VOOR UW MEDEWERKING

Bijlage 2 Gedetailleerde informatie rapportcijfers

Tabel 40 Rapportcijfer: uw woning

	Wijk		Totaal
	Staart-West	Staart-Oost	
1 – 5	10,1%	6,5%	8,0%
6	7,6%	4,6%	5,9%
7	22,8%	21,3%	21,9%
8 - 10	59,5%	67,6%	64,2%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel 41 Rapportcijfer: uw woonomgeving

	Wijk		Totaal
	Staart-West	Staart-Oost	
1 – 5	21,3%	15,6%	18,0%
6	15,0%	10,1%	12,2%
7	30,0%	29,4%	29,6%
8 - 10	33,8%	45,0%	40,2%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel 42 Rapportcijfer: de voorzieningen in uw buurt

	Wijk		Totaal
	Staart-West	Staart-Oost	
1 – 5	28,4%	49,1%	40,3%
6	22,2%	20,0%	20,9%
7	24,7%	18,2%	20,9%
8 - 10	24,7%	12,7%	17,8%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel 43 Rapportcijfer: de leefbaarheid in uw buurt

	Wijk		Totaal
	Staart-West	Staart-Oost	
1 – 5	15,0%	10,0%	12,1%
6	22,5%	17,3%	19,5%
7	30,0%	42,7%	37,4%
8 - 10	32,5%	30,0%	31,1%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel 44 Rapportcijfer: de veiligheid in uw buurt

	Wijk		Totaal
	Staart-West	Staart-Oost	
1 – 5	23,8%	19,1%	21,1%
6	15,0%	13,6%	14,2%
7	37,5%	33,6%	35,3%
8 - 10	23,8%	33,6%	29,5%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel 45 Rapportcijfer: de mensen in uw buurt

	Wijk		Totaal
	Staart-West	Staart-Oost	
1 - 5	15,2%	13,8%	14,4%
6	8,9%	15,6%	12,8%
7	36,7%	27,5%	31,4%
8 - 10	39,2%	43,1%	41,5%
Totaal	100%	100%	100%

Tabel 46 Rapportcijfer: de sfeer in uw buurt

	Wijk		Totaal
	Staart-West	Staart-Oost	
1 - 5	21,5%	19,1%	20,1%
6	12,7%	14,5%	13,8%
7	26,6%	32,7%	30,2%
8 - 10	39,2%	33,6%	36,0%
Totaal	100%	100%	100%